

บทคัดย่อ

การเปิดตัวอย่างเป็นทางการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN ECONOMIC COMMUNITY :AEC) ณ สิ้นปี พ.ศ.2558 ได้แสดงให้เห็นผลกระทบจำนวนมากที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือและไร้ฝีมือ และเงินทุนในกลุ่มชาติอาเซียน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรและการยอมรับความเป็นมืออาชีพเป็นหนึ่งในแผนความร่วมมืออาเซียน ซึ่งจากที่กล่าวมานี้จึงมีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones: SEZs) ขึ้นในทุกประเทศ โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย (Dawei Special Economic Zone: DSEZ) เป็นหนึ่งใน SEZs ซึ่งประเทศไทยได้เป็นผู้ริเริ่ม โดยโครงการนี้จะตั้งอยู่ในเขตเมืองทวายของพม่าและคาดว่าอุตสาหกรรมหลายอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีจะเกิดการขยายตัวตามไปด้วย งานวิจัยนี้มีความสนใจในการศึกษาความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องพัฒนาสำหรับแรงงานในอนาคต เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของความต้องการแรงงาน โดยการศึกษา มุ่งเน้นไปที่แรงงานที่มีฝีมือในด้านกลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและวิศวกรรมเท่านั้น วิธีการศึกษานี้จะใช้การ ทบทวนวรรณกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องจากประเทศไทยและเมียนมาร์ การลงพื้นที่ สังเกตการณ์และการจัดสัมมนากลุ่มย่อยในช่วงเดือนมีนาคม-กรกฎาคม 2557 จากนั้นทำการวิเคราะห์ร่วมกัน โดยใช้ทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory)

ผลการศึกษาสรุปได้ว่ามีอุตสาหกรรมหลัก 5 อุตสาหกรรม ประกอบด้วย อุตสาหกรรมก่อสร้างและ โครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมผู้ให้บริการโลจิสติกส์และการค้าชายแดน ซึ่งทั้ง 5 อุตสาหกรรมอยู่ในแผน เบื้องต้นที่จะพัฒนาในเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย นอกจากนี้ 5 อุตสาหกรรมนี้ คาดว่าอุตสาหกรรมในด้านการ บริการและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์เป็นกลุ่มสำคัญที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะมีการขยายตัวอันเนื่องมาจาก โครงการทวายอย่างแน่นอน ในแง่ของความรู้และทักษะของแรงงานที่ต้องการ งานวิจัยพบว่านอกจากความรู้ และทักษะหลักๆที่แรงงานในปัจจุบันมีแล้ว ยังมีความรู้และทักษะพิเศษที่จำเป็นสำหรับแรงงานที่ทำงานใน อุตสาหกรรมที่ต่างกันในระดับต่างๆ และผู้เชี่ยวชาญยังให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน ทักษะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านนวัตกรรมและการเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้นเพื่อเติมช่องว่างของ ความรู้และทักษะที่ขาดสถาบันการศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรีควรออกแบบหลักสูตรใหม่ที่ครอบคลุมความรู้ และทักษะทุกด้านเพื่อการสร้างขีดความสามารถของแรงงานในอนาคต นอกจากนี้จากผลงานวิจัยนี้ควรนำไป ศึกษาในเชิงปริมาณของความต้องการความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาเพื่อให้ทราบจำนวนแรงงานที่ต้องการและ เหมาะสมเพื่อหลักสูตรจะได้จัดสรรบุคลากรทางการศึกษามาช่วยให้ความรู้และพัฒนาทักษะของแรงงาน ต่อไป

Abstract

The official launch of ASEAN Economic Community (AEC) at the end of 2015 has shown a lot of impact on the free movement of products, services, investment, skilled and unskilled labors, and capital among ASEAN countries. With this regard, a number of Special Economic Zones (SEZs) have been established in all countries. Dawei Special Economic Zone (DSEZ) Project is one of the SEZs which Thailand has initiated. Although the Project is located in the Dawei region of Myanmar, it is expected that number of industries in Kanchanaburi province will be expanded. This research is interested in studying knowledge and skills of the future workforce needed to be developed in order to serve the increasing workforce requirement. The study focuses on skilled labours in the areas of Sciences, Technology, and Engineering only. The methods of the study cover literature reviews, in-depth interview of relevant experts from Thailand and Myanmar, on-site observation, and focus discussion groups during March-July 2014. Then the data collection from both primary and secondary resources above have been analysed using the Grounded Theory method.

The results of the study concluded that the five main industries including Building and Infrastructure construction, Automobiles and parts, Food Processing, Electronic, and Logistics Service Providers and Border Trade are among the initial plan to be developed in the DSEZ. In addition to these five industries, it is expected that the service and green industries are among the priority listed by experts that will be definitely expanded due to the DSEZ. In term of knowledge and skills, the study has summarized the future knowledge and skills required for the workforce in different industries at different levels. These include the environmental concern and the sustainable development; creativity and innovation skill; and entrepreneurship skill. To fill the gap of the lacking knowledge and skills, this research suggest that academic institutions in Kanchanaburi should design its new curriculum or academic programs covering all the aspects for capacity building in the future. The quantity of workforce needed in each area of expertise should also be studied in details later.